

Obsah	Strana
1. Struktura buňky	7
1.1. Základní strukturálně-funkční jednotkou živých organismů je buňka	7
1.2. Prokaryota jsou strukturálně jednodušší a fylogeneticky starší než eukaryota	8
1.3. Eukaryotická buňka je rozdělena membránami na řadu kompartmentů	8
1.4. Struktura prokaryotické buňky	9
1.5. Rozměry buněk a buněčných struktur	10
1.6. Látkové složení buněk	10
2. Genetická informace, program buněčných pochodů	12
2.1. Buňka má vlastnosti otevřeného systému schopného autoreprodukce	12
2.2. Genetická informace je informace o dědičných vlastnostech organismu	12
2.3. Záznam genetické informace v buňce má hierarchickou strukturu .	14
2.4. Velikost a obsah DNA v buňkách	14
2.5. Přenos genetické informace mezi generacemi buněk	15
2.6. Centrální dogma molekulární biologie	17
3. Struktura a funkce DNA	19
3.1. Genetická informace je zaznamenána jako sekvence čtyř basí v polydesoxyribonukleotidovém řetězci	19
3.2. Dvě funkce a dvě základní formy DNA	19
3.3. Konformace DNA závisí na obsahu vázané vody	20
3.4. Lokální fluktuační struktury DNA	21
3.5. Topologie molekul DNA	21
4. Replikace DNA	23
4.1. Replikace DNA je semikonzervativní	23
4.2. Replikační aparát	23
4.3. Replikon je nezávisle replikovaný úsek DNA	23
4.4. Synthesa DNA je katalyzována DNA-polymerasami	24
4.5. Replikace chromosomální DNA prokaryotické buňky	26
4.6. Replikace chromosomální DNA eukaryotické buňky	29
4.7. Replikace mimochromosomální DNA	34
4.8. Přesnost replikace DNA	35
4.9. Inhibitory replikace DNA	36
5. Přepis DNA na RNA	38
5.1. Základní poznatky o transkripci	38
5.2. Bakteriální RNA polymeráza	39
5.3. Inhibitory transkripce	40

5.4.	Promotory	40
5.5.	Terminátory	42
5.6.	Množství génového produktu	43
5.7.	Post-transkripční a ko-transkripční úpravy RNA	44
6.	Překlad mRNA do polypeptidového řetězce	50
6.1.	Genetický kód	50
6.2.	Překladačský aparát	51
6.3.	Struktura a funkce tRNA	53
6.4.	Ribozóm	55
6.5.	Ribozomální fáze překladač	57
6.6.	Inhibitory překladač	61
6.7.	Přesnost překladač	63
6.8.	Nesmyslné mutace a potlačení jejich projevu	65
6.9.	Polární účinek nesmyslných mutací	67
6.10.	Posunové mutace a jejich suprese	68
6.11.	Překryvné gény	68
6.12.	Volné a k membráně vázané ribozómy	69
6.13.	Post-translační a ko-translační úpravy polypeptidů	69
6.14.	Expresse génů v mitochondriích a chloroplastech	70
7.	Regulace génového projevu	74
7.1.	Regulace transkripce	74
7.2.	Operón <u>lac</u>	75
7.3.	Operón <u>trp</u>	79
7.4.	Atenuátor	79
7.5.	Regulace transkripce změnou iniciační nebo terminační specificity RNA polymerázy	80
7.6.	Génové a operónové fúze	81
8.	Struktura a funkce bílkovin	83
8.1.	Bílkoviny se skládají z aminokyselin	83
8.2.	Aminokyseliny vázané peptidickými vazbami vytvářejí polypeptidový řetězec	83
8.3.	Úseky peptidického řetězce mají často pravidelné prostorové uspořádání	83
8.4.	Sekvenčí aminokyselin je určena konformace bílkovinné molekuly	84
8.5.	Biologická funkce bílkovin se často realizuje až na úrovni komplexních molekul	85
8.6.	Vztah mezi strukturou a funkcí bílkovin	85
8.7.	Enzymy jsou řídicí složkou metabolismu	86
8.8.	Úloha bílkovin při pohybu buněk	95